

Spis treści

Wykaz skrótów	11
Wprowadzenie	13
Rozdział I.	
Formacja młodzieży w Piśmie Świętym	25
1.1. Nauczanie religijno-moralne w Starym Testamencie	26
1.1.1. Bóg jedyny wychowawca	27
1.1.2. Mojżesz	29
1.1.3. Rodzina	31
1.1.4. Kapłani	36
1.1.5. Prorocy	37
1.1.6. Skrybowie - uczeni w Piśmie	43
1.2. Edukacja młodzieży w Nowym Testamencie	46
1.2.1. Jezus Chrystus - Mistrz i Nauczyciel	47
1.2.2. Duch Święty	53
1.2.3. Apostołowie	55
Rozdział II.	
Kalokagathia jako cel greckiej paidei	61
2.1. Sparta	64
2.2. Ateny	68
2.3. Edukacja w szkołach publicznych w epoce imperialnej	79
Rozdział III.	
Formacja młodzieży chrześcijańskiej w pierwszych trzech wiekach	83
3.1. Wychowanie religijno-moralne w rodzinie	85
3.2. Szkoła św. Justyna Męczennika	93
3.3. Katechetyczna szkoła w Aleksandrii	99
3.3.1. Klemens Aleksandryjski	106
3.3.2. Orygenes	112
Rozdział IV.	
Formacja młodzieży według św. Bazylego Wielkiego	121
4.1. Edukacja św. Bazylego Wielkiego	122

4.2. Cele formacji młodzieży według św. Bazylego Wielkiego	131
4.3. Mowa do młodych	135
4.4. Edukacja dzieci i młodzieży we wspólnotach monastycznych	149
Rozdział V.	
Formacja młodzieży według św. Grzegorza z Nazjanzu	161
5.1. Edukacja w rodzinie	161
5.2. Edukacja w szkołach publicznych	163
5.3. Cele formacji młodzieży według św. Grzegorza z Nazjanzu	176
5.4. Użyteczność kultury greckiej w formacji młodzieży	186
Rozdział VI.	
Formacja młodzieży według św. Grzegorza z Nyssy	205
6.1. Edukacja św. Grzegorza z Nyssy	206
6.2. Konieczność formacji chrześcijańskiej	213
6.3. Pierwszy etap formacji – Księga Przysłów	221
6.4. Księga Eklezjastesa w formacji młodzieży	227
6.5. Użyteczność kultury helleńskiej w formacji młodzieży	240
Zakończenie	247
Bibliografia	258
The formation of Christian youth in light of the writings of the Cappadocian Fathers. Summary	280
La formazione della gioventù cristiana alla luce degli scritti dei Padri Cappadoci. Riassunto	287

Table of Contents

Abbreviations	11
Introduction	13
1. The formation of young people in Sacred Scripture	25
1.1. Religious and moral teaching in the Old Testament	26
1.1.1. God is the only educator	27
1.1.2. Moses	29
1.1.3. Family	31
1.1.4. Priests	36
1.1.5. Prophets	37
1.1.6. Scribes	43
1.2. The formation of young people in the New Testament	46
1.2.1. Christ: Master and teacher	47
1.2.2. Holy spirit	53
1.2.3. Apostles	55
2. Kalokagathia as the aims of Greek paideia	61
2.1. Sparta	64
2.2. Athens	68
2.3. Education in public schools in the imperial era	79
3. The formation of Christian youth in the first three centuries	83
3.1. Religious and moral upbringing in the family	85
3.2. St. Justin Martyr's School	93
3.3. Catechetical school in Alexandria	99
3.3.1. Clement of Alexandria	106
3.3.2. Origen	112
4. The formation of young people according to St. Basil the Great	121
4.1. The education of St. Basil	122
4.2. The aims of youth formation according to St. Basil the Great	131
4.3. Address to young men	135
4.4. Education of children and young people in monastic communities	149

TABLE OF CONTENTS

5. The formation of young people according to St. Gregory of Nazianzus	161
5.1. Education in the family	161
5.2. Education in public schools	163
5.3. The aims of youth formation according to St. Gregory of Nazianzus	176
5.4. The usefulness of Hellenic culture in the formation of young people	186
6. The formation of young people according to St. Gregory of Nyssa	205
6.1. The education of St. Gregory of Nyssa	206
6.2. The necessity of Christian formation	213
6.3. The first stage of formation: the Book of Proverbs	221
6.4. The Book of Ecclesiastes in the formation of young people	227
6.5. Usefulness of Hellenic culture in the formation of young people	240
Conclusion	247
Bibliography	258
Summary	280
Riassunto	287

Indice generale

Abbreviazioni	11
Introduzione	13
1. Formazione dei giovani alla Sacra Scrittura	25
1.1. Insegnamento religioso e morale nell'Antico Testamento	26
1.1.1. Dio è l'unico educatore	27
1.1.2. Mosé	29
1.1.3. Famiglia	31
1.1.4. Sacerdoti	36
1.1.5. Profeti	37
1.1.6. Scribi	43
1.2. La formazione dei giovani nel Nuovo Testamento	46
1.2.1. Cristo - Maestro	47
1.2.2. Spirito Santo	53
1.2.3. Apostoli	55
2. Kalokagathia come obiettivo della paideia greca	61
2.1. Sparta	64
2.2. Atene	68
2.3. L'istruzione nelle scuole pubbliche in età imperiale	79
3. La formazione della gioventù cristiana nei primi tre secoli	83
3.1. Educazione in famiglia	85
3.2. Scuola di San Giorgio Giustino martire	93
3.3. Scuola catechistica di Alessandria	99
3.3.1. Clemente di Alessandria	106
3.3.2. Origene	112
4. La formazione dei giovani secondo S. Basilio Magno	121
4.1. L'educazione di S. Basilio	122
4.2. Le finalità della formazione giovanile secondo S. Basilio Magno	131
4.3. Discorso ai giovani	135
4.4. Educazione dei bambini e dei giovani nelle comunità monastiche	149

5. La formazione dei giovani secondo S. Gregorio di Nazianzo	161
5.1. Educazione in famiglia	161
5.2. Istruzione nelle scuole pubbliche	163
5.3. Le finalità della formazione giovanile secondo S. Gregorio di Nazianzo	176
5.4. Utilità della cultura greca nella formazione dei giovani	186
6. The formation of young people according to St. Gregory of Nyssa	205
6.1. L'educazione di S. Gregorio di Nissa	206
6.2. La necessità della formazione cristiana	213
6.3. La prima fase della formazione: il Libro dei Proverbi	221
6.4. Il libro dell'Ecclesiaste nella formazione della gioventù	227
6.5. Utilità della cultura ellenica nella formazione dei giovani	240
Conclusione	247
Bibliografia	258
Summary	280
Riassunto	287